

**A Kúria  
mint felülvizsgálati bíróság  
részitélete**

**Az ügy száma:** Gf.VII.30.577/2016/6.

**A tanács tagjai:** . Pethőné dr. Kovács Ágnes a tanács elnöke  
. Farkas Attila előadó bíró  
. Csőke Andrea bíró

**Az I. rendű felperes:**

**A II. rendű felperes:**

**A III. rendű felperes:**

**A felperesek képviselője:** Herke és Szabó Ügyvédi Iroda

**Az alperes:**

**Az alperes képviselője:** 174. sz. Ügyvédi Iroda

**A per tárgya:** kölcsöntartozás megfizetése

**A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:** III. rendű felperes

**A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:**

écsi Ítéltábla Pf.V.20.122/2015/8. számú részítelet

**Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:**

écsi Törvényszék 14.P.20.526/2013/42. számú ítélet

**Rendelkező rész**

A Kúria a jogerős részíteletet - a felülvizsgálati kérelemmel támadott részében - hatályában fenntartja.

Kötelezi a III. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 1.270.000 (egymillió-kétszázhetvenezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak - felhívásra - 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket.

A részítelet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

## Indokolás

### A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A II. rendű felperes 2006. december 21-től kezdődően az I. rendű felperes minősített többségű befolyással rendelkező tagja volt.
- [2] 2007. november 30-án a II. rendű felperes összesen 101.675.406 Ft értékben 4 db 2007-ben gyártott fűrészipari gépet apportált az I. rendű felperesi gazdasági társaságba. A gépeket az I. rendű felperes 2009. december 11-én további 8 db használt, ugyancsak 2007-ben gyártott fűrészipari géppel együtt 224.393.870 Ft vételár ellenében értékesítette az alperes részére. Az alperes a 12 db munkagép tulajdonát a közte és a II. rendű felperes között 2009. december 15-én létrejött adásvételi szerződés alapján a II. rendű felperesre ruházta át. A szerződésben kikötött vételár 236.893.870 Ft volt.
- [3] A II. rendű felperes az alperestől vásárolt gépek vételárának kiegyenlítéséhez 94.758.770 Ft kölcsönt vett fel a perben nem álló **Sz.-i** Takarékszövetkezettől. A vételár további részét a II. rendű felperes uniós támogatásból kívánta megfizetni. A pályázat elbírálásáig, illetve az igényelt finanszírozási összeg kifizetéséig az adott vételárrészt a **Sz.-i** Takarékszövetkezet megelőlegezte. A takarékszövetkezet és a II. rendű felperes között létrejött kölcsönszerződés biztosítására az alperes készfizető kezességet vállalt.
- [4] Az uniós támogatás iránti pályázat nem vezetett eredményre. A **MGK** Zrt. és a **NFÜ** ugyanis szabálytalansági vizsgálat lefolytatását követően megállapította, hogy a II. rendű felperes tulajdonszerzése érdekében létrejött szerződési láncolatban az alperest csupán a pályázati előírások kijátszása érdekében vonták be, a 2009. december 15-én kelt adásvételi szerződés tárgyát képező fűrészipari gépek vételárát pedig túlárasták.
- [5] A II. rendű felperes a **Sz.-i** Takarékszövetkezettől felvett kölcsönt nem fizette vissza, helyette a készfizető kezes alperes összesen 142.135.000 Ft-ot teljesített.

### A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [6] A II. rendű felperes a felülvizsgálati eljárás tárgyát képező kereseti kérelmében a közte és az alperes között 2009. december 15-én létrejött adásvételi szerződés érvénytelenségének megállapítását és - az eredeti állapot helyreállítása keretében - az alperes 94.758.870 Ft és járulékai megfizetésére való kötelezését kérte. Arra hivatkozott, hogy a szerződés a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 201. § (2) bekezdésébe, illetve nyilvánvalóan a jóerkölcsbe ütközik. A szerződő feleknek ugyanis nem volt valós szerződéskötési szándéka, az adásvételi szerződésük célja kizárólag a vissza nem térítendő pályázati támogatás elnyerése volt. Ennek érdekében a szerződésben

valótlan vételárat rögzítettek.

- [7] Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Állította, hogy az adásvételi szerződés nem érvénytelen. A kereseti követelés erejéig - arra alapítottnak, hogy készfizető kezesként megfizette a II. rendű felperes 142.135.000 Ft kölcsöntartozását a **Sz.-i Takarékszövetkezet** részére - beszámítási kifogást is előterjesztett.
- [8] A per folyamán a II. rendű felperes a keresettel érvényesített követelését a III. rendű felperesre engedményezte.

#### **Az első- és a másodfokú határozat**

- [9] Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította és a legnagyobb részében helyt adott az alperes I. rendű felperessel szembeni viszontkeresetének. A felülvizsgálattal érintett körben határozata indokolásában megállapította, hogy a 2009. december 15-én kelt adásvételi szerződés nyilvánvalóan a jóerkölcsebe ütközik. Az ügyletkötés kizárólagos célja ugyanis az uniós támogatásnak a pályázati előírások megkerülésével, üzleti érdekből történő megszerzése volt. Az engedményes III. rendű felperes részére a szerződés érvénytelenségének jogkövetkezményeként, az eredeti állapot helyreállítása keretében visszajáró vételár összegét azonban az alperes beszámítási kifogás útján érvényesített ellenkövetelése meghaladja. A 94.758.870 Ft vételár és járulékai megfizetése iránti kereseti kérelem teljesítésére ezért - a beszámítási kifogás megalapozottsága miatt - nem kerülhetett sor.
- [10] A peres felek fellebbezései folytán eljáró másodfokú bíróság részítéletében az elsőfokú ítéletnek az I. rendű és a II. rendű felperest érintő rendelkezéseit részben hatályon kívül helyezte, részben pedig megváltoztatta. Egyebekben - így többek között a III. rendű felperesnek a 2009. december 15-én létrejött adásvételi szerződés érvénytelenségének megállapítására és az eredeti állapot helyreállítására irányuló kereseti kérelme körében is - az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Határozata indokolásában a felülvizsgálattal érintett körben rámutatott, hogy az adásvételi szerződés nyilvánvalóan jóerkölcsebe ütköző voltának megállapítására akkor kerülhetett volna sor, ha az alperes az ügyletkötéskor tudott volna arról, hogy a szerződés túlárazott, az uniós támogatás feltételeinek kijátszására irányul. A II. rendű, illetve a III. rendű felperes azonban a per során felhívás ellenére sem bizonyították, hogy az alperes ismerte a pályázati kiírást, a benyújtott pályázatot és a támogatás kifizetését megghiúsító körülményeket. A szerződés nyilvánvalóan jóerkölcsebe ütköző volta így a rendelkezésre álló hiányos bizonyítékok alapján nem volt megállapítható.

#### **A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem**

- [11] A III. rendű felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős

részítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen - tartalmilag - az elsőfokú ítélet megváltoztatását, keresetének helyt adó döntés meghozatalát, másodlagosan pedig az ügyben eljáró bíróságok új eljárásra és határozat hozatalára utasítását kérte.

- [12] A szerinte megsértett konkrét jogszabályhelyek megjelölése nélkül kifogásolta, hogy a másodfokú bíróság olyan tények bizonyítását várta el tőle, amelyeknek nem volt jogi jelentőségük a szerződés nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütköző voltának megítélése során. Megjegyezte, hogy e vonatkozásban nem is kapott a bizonyítási kötelezettségére vonatkozóan tájékoztatást. Sérelmezte a bizonyítékok szerinte nem megfelelő értékelését is.
- [13] A Ptk. 237. § (2) bekezdésére hivatkozással hangsúlyozta, hogy az érvénytelenség jogkövetkezményeként kizárólag az eredeti állapot helyreállítására kerülhet sor, amelynek keretében az alperest a vételár visszafizetésére kell kötelezni.
- [14] Felülvizsgálati kérelmét a III. rendű felperes a felülvizsgálati határidő elteltét követően kiegészítette azzal, hogy megsértett jogszabályhelyként a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 3. § (3) bekezdését és 206. § (1) bekezdését, valamint a Ptk. 200. § (2) bekezdését kívánja megjelölni.
- [15] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

#### **A Kúria döntése és jogi indokai**

- [16] A Kúria az iratok között fellelhető, a másodfokú bíróság határozatának kihirdetéséről 2016. május 12-én 13.00 órakor felvett jegyzőkönyvből megállapította, a felülvizsgálati kérelmet benyújtó III. rendű felperes jogi képviselője a jogerős részítéletet ebben az időpontban vette kézhez. Ebből következően a Pp. 272. § (1) bekezdésében meghatározott, a felülvizsgálati kérelem előterjesztésére nyitva álló 60 napos határidőt e naptól kezdődően kellett számítani, s az 2016. július 11-én, hétfőn járt le.
- [17] A Kúria ezért kizárólag a 2016. június 14-én kelt, személyesen 2016. július 6-án benyújtott felülvizsgálati kérelmet bírálhatta el. A határidőn túl, 2016. július 13-án kelt és aznap postára adott, a felülvizsgálati kérelem pontosításának nevezett, valójában annak kiegészítését tartalmazó, a korábbi beadványtól eltérően a megsértettnek állított jogszabályhelyeket is feltüntető beadvánnyal érdemben nem foglalkozhatott. A felülvizsgálati kérelmet ugyanis a felülvizsgálati határidő elteltét követően a Pp. 273. § (5) bekezdése értelmében nem lehet megváltoztatni vagy kiegészíteni, és - amint arra a Kúria Polgári Kollégiuma a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II.15.) PK véleménye 7. pontjában rámutatott - a beadvány tartalmi hiányainak pótlására sem kerülhet sor.
- [18] A határidőben előterjesztett felülvizsgálati kérelemnek is azonban

csak az a része képezhette a felülvizsgálati eljárás tárgyát, amely a Pp. 272. § (2) bekezdésében írt tartalmi követelményeknek maradéktalanul megfelelt, azaz nemcsak a jogszabálysértést megalapozó okokat, hanem a megsértett konkrét jogszabályhely megjelölését is tartalmazta. A felülvizsgálati eljárás tárgya ugyanis a jogerős határozatnak a felülvizsgálati kérelem keretei között történő felülbírálata. Ha a fél felülvizsgálati kérelmében a jogerős határozatot több önálló jogszabálysértésre hivatkozással támadja, valamennyi felülvizsgálati támadásnak külön-külön is meg kell felelnie a Pp. 272. § (2) bekezdésében meghatározott tartalmi követelményeknek. A hivatkozott jogszabálysértésekhez kapcsolódóan külön-külön meg kell jelölni a megsértettnek állított jogszabályhelyet és körül kell írni a jogszabálysértés indokait. Érdemben csak azok a hivatkozások vizsgálhatók, amelyek esetében a törvény említett rendelkezése által előírt tartalmi követelmények maradéktalanul teljesültek. Az egyéb hivatkozásokat a Kúria figyelmen kívül hagyja [1/2016. (II.15.) PK vélemény 3. és 4. pont].

- [19] A III. rendű felperes a határidőben előterjesztett felülvizsgálati kérelmében a jogerős részítéletben rögzített, a nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközés bizonyítatlanságára vonatkozó megállapítást vitató, az ezzel összefüggő tájékoztatás hiányát sérelmező, valamint a bizonyítékok iratellenes és okszerűtlen mérlegelését kifogásoló hivatkozásai esetében nem jelölte meg a szerinte megsértett konkrét jogszabályhelyeket. Ezeket a hivatkozásokat ezért a Kúria érdemben nem bírálhatta el.
- [20] A felülvizsgálati eljárás során mindezekre figyelemmel kizárólag annak vizsgálatára kerülhetett sor, hogy a jogerős részítélet sérti-e a Ptk. 237. § (2) bekezdését amiatt, mert a perbeli szerződés nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütköző voltának megállapítása esetén a III. rendű felperes véleménye szerint csak a szerződéskötést megelőző helyzet helyreállításának lehet helye, a hatályossá, illetve az érvényessé nyilvánítás feltételei nem állnak fenn.
- [21] A Kúria e vonatkozásban megállapította, hogy a hivatkozott jogszabály megsértésére nem került, nem kerülhetett sor, mivel annak alkalmazása a másodfokú eljárás során fel sem merült. A másodfokú bíróság ugyanis a III. rendű felperes által támadott adásvételi szerződés nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütköző voltát nem találta megállapíthatónak. Így a semmisség jogkövetkezményéről sem kellett rendelkeznie.
- [22] A határidőben érkezett felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályt tehát a jogerős részítélet nem sérti. Azt pedig a Kúria – a korábban kifejtetteknek megfelelően – érdemben nem vizsgálhatta, hogy a másodfokú bíróság a szerződés semmisségének kérdésében helytállóan foglalt-e állást.
- [23] A Kúria mindezekre tekintettel a jogerős részítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

## **Záró rész**

- [24] A III. rendű felperes a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a jogi képviselővel eljáró felperes felülvizsgálati eljárási költségét megfizetni. Az ügyvédi munkadíj áfát is magában foglaló összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdése, (2) bekezdés a) és b) pontjai, valamint (5) és (6) bekezdései értelmében a pertárgyérték és a kifejtett ügyvédi tevékenység mérlegelésével állapította meg.
- [25] Az illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a költségmentesség bírósági eljárásban történő alkalmazásának szabályairól szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a III. rendű felperes köteles az állam javára, külön felhívásra megfizetni.
- [26] A felülvizsgálati kérelmet a Kúria a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2017. március 7.

Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Attila s.k. előadó bíró, Dr. Csőke Andrea s.k. bíró

A kiadmány hitelével: